

Der BNE-Generator

Bildung für nachhaltige Entwicklung
systematisch generieren

Generator Zrównoważonego Rozwoju

Systematyczne generowanie treści
kształcenia ze zrównoważonego
rozwoju

Befragung

Welche der nebenstehenden Antworten treffen am besten Ihre Meinung! Bitte kreuzen Sie nur die beiden Antworten an, denen Sie am stärksten zustimmen!

Zur Auswertung: In welcher Rubrik liegen Ihre Kreuze?

A	B	C	D

- Die Welt wird nachhaltiger, wenn wir **Lösungen für das Energieproblem** finden **(A)**
- Für mehr Nachhaltigkeit ist es erforderlich, dass **Gesetze besser überwacht** und kontrolliert werden **(B)**
- Um die Krise zu überwinden, brauchen wir **ein neues Leitbild** für Wohlstand ohne Wachstum **(D)**
- Nur wenn wir für **mehr Gerechtigkeit** sorgen, wird die Welt nachhaltiger **(C)**
- Wer **Kinder** hat, weiß, was Verantwortung für die Zukunft bedeutet **(C)**
- Die Konzepte und Lösungen für eine nachhaltige Zukunft sind längst vorhanden, wir müssen sie nur **endlich überall anwenden** **(B)**
- Nachhaltigkeit hebt uns auf eine neue zivilisatorische Stufe; wir werden lernen, **einem universellen Gewissen zu folgen** **(D)**
- Modernste Technologien** führen uns in eine Welt der Nachhaltigkeit; Nachhaltigkeit ist eine Frage des wissenschaftlichen Fortschritts **(A)**

Ankieta

Które ze stojących z boku odpowiedzi najlepiej odzwierciedlają Państwa opinię? Proszę zakreślić tylko te dwie odpowiedzi, z którymi zgadzają się Państwo najbardziej!

Do podsumowania: W której rubryce znajdują się Państwa krzyżyki?

A	B	C	D

- Świat byłby bardziej „zrównoważony”, gdybyśmy znaleźli **rozwiązania dla kwestii związanych z energetyką (A)**
- Aby osiągnąć więcej w dziedzinie zrównoważonego rozwoju konieczne jest **lepsze przestrzeganie i kontrolowanie prawa (B)**
- Aby przezwyciężyć kryzys, potrzebujemy **nowego zdefiniowania** pojęcia dobrobytu bez wzrostu **(D)**
- Świat będzie bardziej „zrównoważony”, jeżeli postaramy się o **więcej sprawiedliwości (C)**
- Kto ma **dzieci**, ten wie, co oznacza odpowiedzialność za przyszłość **(C)**
- Od dawna posiadamy koncepcje i rozwiązania dla naszej („zrównoważonej”) przyszłości, musimy je tylko **wszędzie zacząć wcielać w życie (B)**
- Zrównoważony rozwój wynosi nas na nowy poziom cywilizacyjny, będziemy się uczyć **podążać za uniwersalnym sumieniem (D)**
- Nowoczesne technologie** prowadzą nas do zrównoważonego świata, zrównoważony rozwój jest kwestią postępu w nauce **(A)**

Der Link Mensch-Nachhaltigkeit Człowiek - Zrównoważony rozwój

Nachhaltigkeit ist
verknüpft mit unseren
Denk- und Verhaltens-
präferenzen

Zrównoważony rozwój
jest połączony z naszymi
preferencjami
w myśleniu i działaniu

A
Bessere Lösungen
für eine komplexe
Welt

Lepsze
rozwiązania
dla całego świata

D
Die Zivilisation
neu erfinden

Odkryć na nowo
cywilizacje

B
Eine verlässliche
Zukunft

Pewna przyszłość

C
Verantwortung
für mehr
Gerechtigkeit und
Lebensqualität

Odpowiedzialność
za więcej
sprawiedliwości
i lepszą jakość życia

Teilnehmer(innen)-Vorstellung Przedstawienie uczestników

Wie gehe ich an Aufgaben heran? Wo liegen meine Stärken?

Jak podchodzę do zadań?
Jakie są moje mocne strony?

Diversität des Denkens/Handelns Różnorodność myślenia/działania

Strategische Zugänge
zur Welt

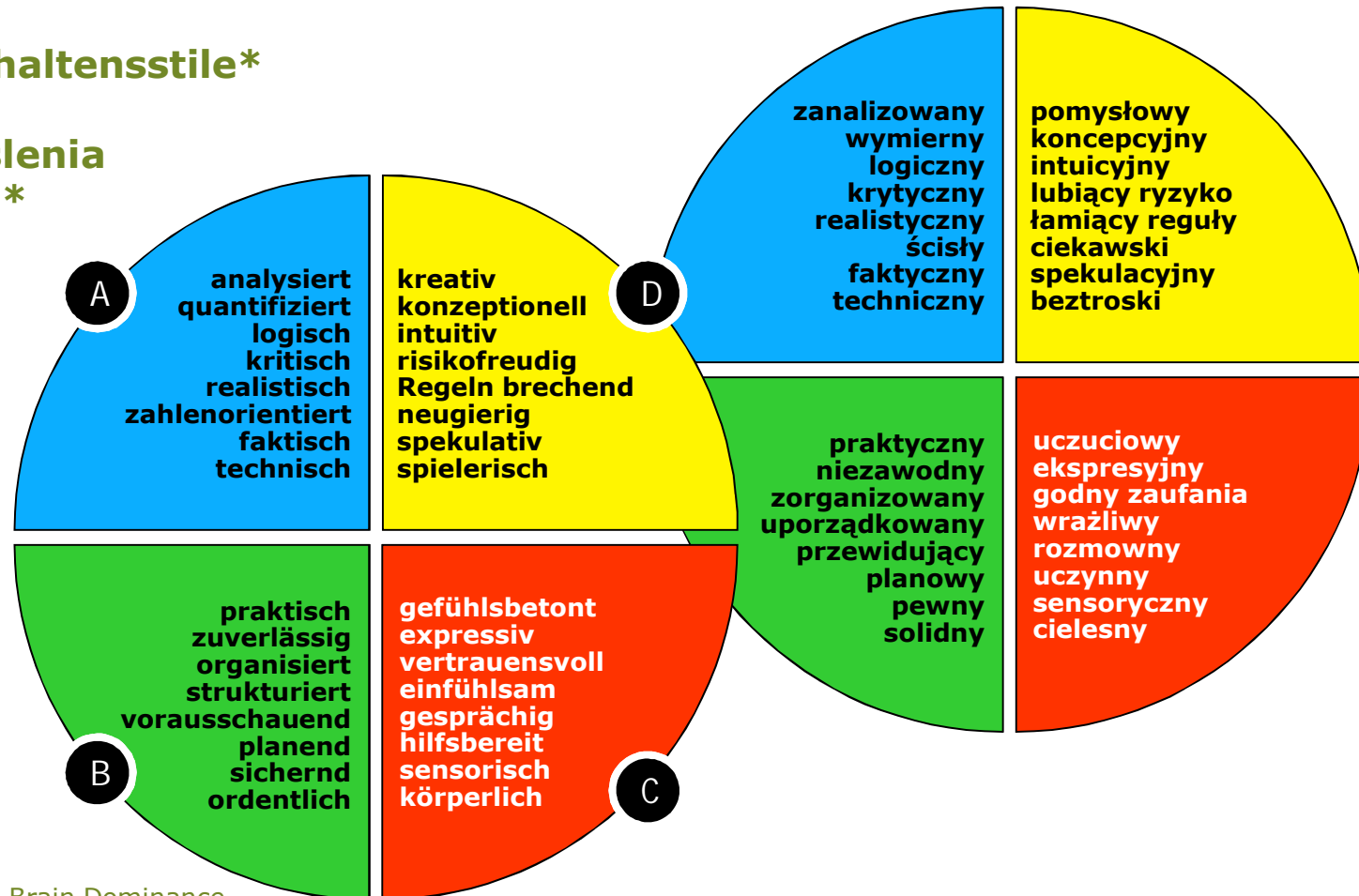
Strategiczne podejście
do świata

„Ganzhirn“-Konzept Koncepcja „całego mózgu“

4 Denk-/Verhaltensstile*

Sposoby myślenia i zachowania*

*nach dem Herrmann Brain Dominance-
Modell (HBDI), www.hid.de

*wg Herrmann Brain Dominance-
Modell (HBDI), www.hid.de

Erkenntnisgewinn Wniosek

Prämisse Nr. 1

Przesłanka Nr. 1

**Nachhaltigkeit = menschliche
Diversität**

**Zrównoważony rozwój =
ludzka różnorodność**

Lernpsychologisch nachhaltig „Zrównoważona“ psychologia nauczania

Nachhaltigkeit muss
verschiedene Lerntypen
berücksichtigen

Zrównoważony rozwój musi
brać pod uwagę różnorakie
sposoby uczenia

Kognitives Lernen Nauka poznawcza

Faktenwissen
Problemanalyse
Logik

poznanie faktów
analiza problemów
logika

Experimentelles Lernen Nauka eksperymentalna

Erfinden
Ausprobieren
Erleben

odkrywać
próbować
przeżyć

Praktisches Lernen Nauka praktyczna

Regeln
Verfahren
Anwendung

reguły
postępowanie
zastosowanie

Soziales Lernen Nauka społeczna

Gruppenarbeit
Kommunizieren
Kooperieren

praca w grupach
komunikacja
współpraca

Nachhaltigkeitsdiskurs

Dyskurs na temat zrównoważonego rozwoju

1972

- Club of Rome: „Grenzen des Wachstums“
- Club of Rome: „Granice wzrostu“

1987

- Brundtland-Kommission: „Sustainability“
- Komisja Brundtland: „Sustainability“

1992

- Erdgipfel von Rio: „Agenda 21“
- Szczyt Ziemi w Rio: „Agenda 21“

1997

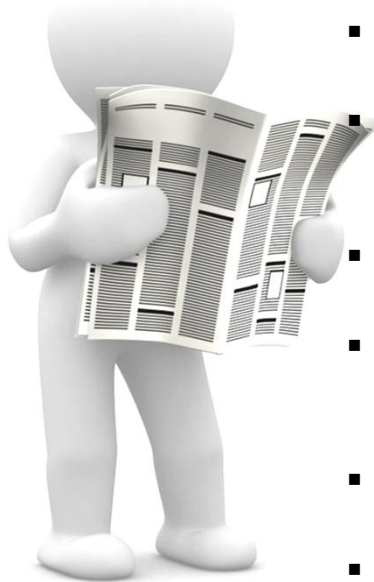
- Weltklimagipfel in Kyoto: „Kyoto-Protokoll“
- Konferenz Klimatyczna w Kioto: „Protokół z Kioto“

2000

- Millenniumsgipfel in New York: „Millenniumsziele“
- „Szczyt Milenijny“ w Nowym Jorku: „Cele milenijne“

2005

- UN-Dekade „Bildung für nachhaltige Entwicklung“ (2005-2014)
- ONZ „Dekada kształcenia na rzecz zrównoważonego rozwoju“ (2005-2014)

Dimensionen der Nachhaltigkeit*

Wymiary zrównoważonego rozwoju*

Integration
Integracja

**Ökonomie, Ökologie und Sozio-
kultur als gleichgewichtige
Faktoren der Entwicklung**

**Ekonomia, ekologia
i socjokultura jako
równoważne czynniki rozwoju**

Permanenz
Permanencja (trwałość)

**Präventives Denken und Han-
deln für die dauerhafte Siche-
rung der Lebensgrundlagen**

**Prewencyjne myślenie i
działanie dla trwałego
zapewnienia podstaw życia**

Gerechtigkeit
Sprawiedliwość

**Ausgleich zwischen den Natio-
nen und Völkern, Gleichbe-
handlung von Männern und
Frauen, Verantwortung und
Fairness gegenüber den näch-
sten Generationen**

**Wyrównanie różnic pomiędzy
krajami i narodami, równe
traktowanie mężczyzn i kobiet,
odpowiedzialność i zachowanie
się fair w stosunku do
przyszłych generacji**

Subjektivität
Subiektywność

**Nachhaltigkeit betrifft die
Lebensqualität jedes Einzelnen
und erfordert die Beteiligung
der Menschen auch in deren
Alltag, als Konsument und im
Berufsleben**

**Zrównoważony rozwój dotyczy
jakości życia każdego z nas
i wymaga zaangażowania ludzi
jako konsumentów w życie
codzienne, oraz zawodowe**

Dependenz
Dependencja (zależność)

**Berücksichtigung und Erhal-
tung der biologischen Trag-
fähigkeit der Erde, Steigerung
der Ressourceneffizienz**

**Uwzględnienie i utrzymanie
biologicznej nośności ziemi,
wydajności z korzystania ze
surowców**

*Alexander Walter, „Nachhaltigkeit: Mehr als ein Zauberwort?“, ETH Zürich, 2002

Erkenntnisgewinn Wniosek

Prämisse Nr. 2

Przesłanka Nr. 2

**Nachhaltigkeit = komplex &
abstrakt**

**Zrównoważony rozwój =
złożoność & abstrakcyjność**

Werte und Normen Wartości i normy

Welche Werte sind
zentral für das Konzept
der Nachhaltigkeit?

Jakie wartości są
podstawowymi dla
konceptu
zrównoważonego
rozwoju?

Moralische Evolution*

Ewolucja moralna*

*nach Lawrence Kohlberg
*wg Lawrence Kohlberg

Egocentryczne myślenie

Moje cele uświęcają wszystkie środki

Egozentryczne Denken

Meine Zwecke heiligen alle Mittel

Posłuszeństwo

Posłuszeństwo ze strachu przed karą

Gehorsamkeit

Gehorchen aus Furcht vor Strafe

„Rączka rączkę myje”

Socjalne zobowiązania dla własnej korzyści

„Eine Hand wäscht die andere”

Soziale Verpflichtung aus Eigennutz

Dobre stosunki

Moja wartość zależy od innych

Gute Beziehungen

Mein Selbstwert hängt von den anderen ab

Odpowiedzialność w stosunku do „systemu”

Przyczyniam się aktywnie do funkcjonowania Społeczeństwa Zapewnienia podstaw życia również dla innych

Verantwortung gegenüber dem „System”

Ich trage aktiv zum Funktionieren der Gesellschaft bei, ich erhalte die Lebensgrundlagen auch für andere

Wiedza zasadnicza

Kierują mną uniwersalne wartości (prawa człowieka, zrównoważony rozwój)

Das prinzipielle Gewissen

Mich leiten universelle Werte (Menschenrechte, Nachhaltigkeit)

Erkenntnisgewinn Wniosek

Prämisse Nr. 3

Przesłanka Nr. 3

**Nachhaltigkeit = ein Schritt in
der ethischen Evolution**
**Zrównoważony rozwój = krok
ku rewolucji etycznej**

Was ist „Kompetenz“ Co to jest „kompetencja“

**Kompetenz ist mehr als
Wissen!**

**Kompetencja to więcej
niż wiedza!**

Kognitive Problemlösefähigkeiten plus...

Handlungsbereitschaft: Probleme selbst erkennen und lösen wollen

Motivationskraft: Andere zur Mitarbeit bewegen und begeistern

Werteorientierung: Moralische Maßstäbe anwenden und durchsetzen

Soziale Intelligenz: Interessen und Gefühle anderer einbeziehen

Kognitívne umiejętności rozwiązywania problemów plus

Gotowość do działania: rozpoznać samemu problemy i chcieć je rozwiązać

Siła motywacji: potrafić innych nakłonić i przekonać do pracy

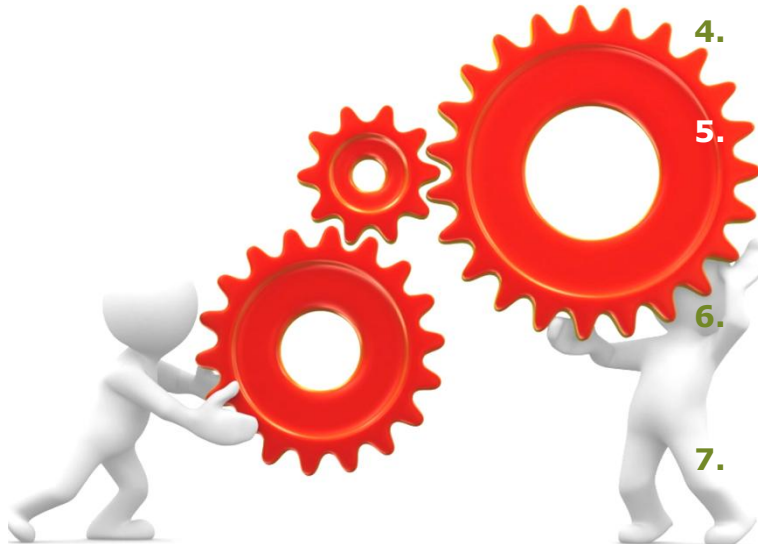
Kierowanie się wartościami: stosować i przeforsowywać zasady moralne

Inteligencja socjalna: uwzględniać zainteresowania i uczucia innych

Gestaltungskompetenz*

Kompetencja kształtowania rzeczywistości*

*nach Gerhard de Haan
*wg Gerhard de Haan

1. **Vorausschauend denken können**
Potrafić myśleć przewidująco
2. **Weltoffen und neuen Perspektiven zugänglich sein**
Być otwartym na nowe perspektywy
3. **Interdisziplinär denken und agieren können**
Potrafić myśleć i działać interdyscyplinarnie
4. **Partizipieren können**
Potrafić partycypować w ważnych procesach
5. **An der Nachhaltigkeit orientiert planen und handeln können**
Potrafić planować i działać wzorując się na zasadach zrównoważonego rozwoju
6. **Empathie, Engagement, Solidarität zeigen können**
Umieć okazać empatię, zaangażowanie i solidarność
7. **Sich und andere motivieren können**
Potrafić motywować innych i siebie samego
8. **Individuelle und kulturelle Leitbilder reflektieren können**
Potrafić reflektować własne i innych wzorce kulturalne

Erkenntnisgewinn Wniosek

Prämisse Nr. 4

Przesłanka Nr. 4

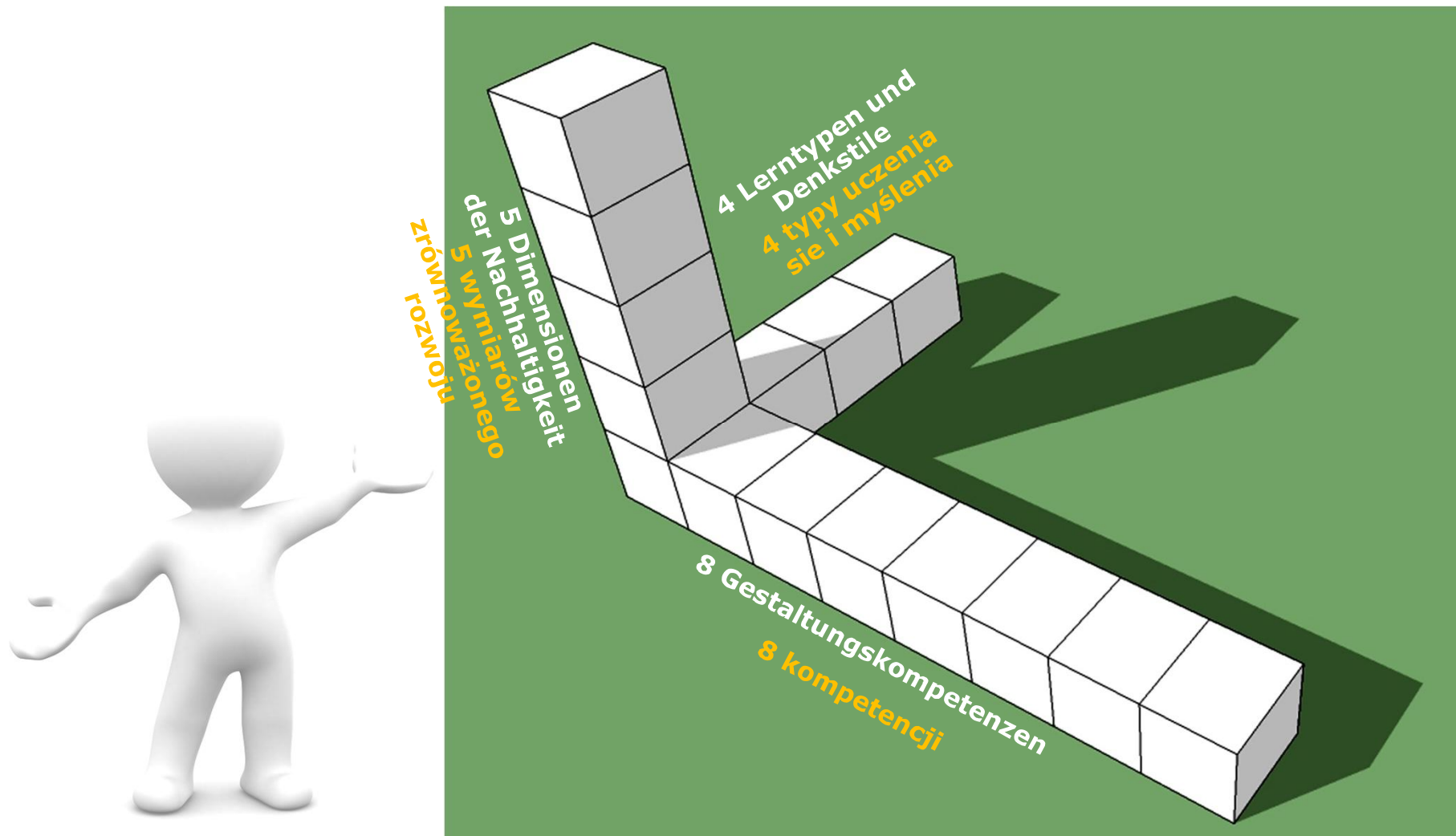
**Nachhaltigkeit = mehr als ein
Wissensstoff**

**Zrównoważony rozwój = jest
czymś więcej niż materiałem
do nauki**

BNE in 3D: 160 Kombinationen

Zrównoważony Rozwój w 3D: 160 kombinacji

Geschichte des BNE-Generators

2005
Innovation

- Konzeption einer Fortbildung für Umweltbildner im Schullandheim: Wie entwickle ich BNE-Angebote systematisch?

2007
Erprobung

- TuWas bietet Fortbildungen zum BNE-Generator an, nachdem der Test im Saarland erfolgreich verlaufen ist

2007/2008
Multiplikation

- Erstellung und Publikation von Themenheften zu BNE-Modulen, die mit dem BNE-Generator erstellt wurden, für das Schullandheim Spohns Haus

Ab 2009
Implementierung

- Beratungs- und Schulungsseminare, die den BNE-Generator in Prozessen der Schul-, Organisations- und Netzwerkbildung einbinden (Club of Rome-Schulen, Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgiens, Evangelischer Entwicklungsdienst, Deutscher Schullandheimverband...)

Historia Generatora Zrównoważonego Rozw

2005

Innowacja

- **Koncepcja szkoleń dla osób z zakresu ochrony środowiska w ośrodkach ekologicznych: Jak rozwijać systematycznie ofertę ze zrównoważonego rozwoju?**

2007

Testowanie

- **Po pomyślnym przetestowaniu Generatora Zrównoważonego Rozwoju TuWas oferuje z niego szkolenia**

2007/2008

Multiplikacja

- **Opracowanie i publikacja zeszytów tematycznych do modułów Zrównoważonego Rozwoju dla Ośrodka Ekologicznego Spohns Haus, które powstały przy wsparciu generaora**

Od 2009

Implementacja

- **Seminaria doradcze i szkoleniowe, które włączyły generator w procesy szkolne i organizacyjne np Szkoły „Klubu Rzymskiego”, Ministerstwo niemieckojęzycznej społeczności w Belgii, Ewangeliczna Służba Rozwojowa, Niemieckie Stowarzyszenie Ośrodków Ekologicznych...)**

BNE-Generator

Gestaltungskompetenz

1. vorausschauend denken können
2. weltoffen und neuen Perspektiven zugänglich sein
3. interdisziplinär denken und agieren können
4. partizipieren können
5. an der Nachhaltigkeit orientiert planen und handeln können
6. Empathie, Engagement, Solidarität zeigen können
7. sich und andere motivieren können
8. individuelle und kulturelle Leitbilder reflektieren können

Lernformen

- = Kreativität anregen, Eigenaktivität fördern, Erlebnismöglichkeit anbieten
- = kooperieren, kommunizieren, Gemeinschaftsgefühl stärken
- = Fakten und Werte vermitteln, Probleme analysieren, technische Lösungen suchen
- = Regeln und Verfahren anwenden, erprobte Wege gehen, systematisch vorgehen

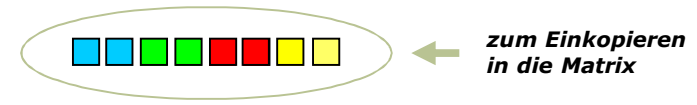
Nachhaltigkeit

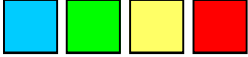
Integration: Vernetzung von Ökonomie, Ökologie und Soziokultur
 Permanenz: Zukunftssicherung, präventive Politik
 Gerechtigkeit: Vermittlung zwischen den Generationen, Völkern, Geschlechtern
 Subjektivität: Partizipation, Bedingungen der Lebensqualität
 Dependenz: Tragfähigkeit natürlicher Systeme und nachhaltige Nutzungsformen

Generator EZR

Kompetencja kształtowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafić myśleć przewidująco 2. Być otwartym na nowe perspektywy 3. Potrafić myśleć i działać interdyscyplinarnie 4. Potrafić partycypować w ważnych procesach 5. Potrafić planować i działać wzorując się na zasadach zrównoważonego rozwoju 6. Umieć okazać empatię, zaangażowanie i solidarność 7. Potrafić motywować innych i siebie samego 8. Potrafić reflektować swoje własne i obce wzorce kulturalne
Metody nauki	<ul style="list-style-type: none"> ■ = wzbudzać kreatywność, wspierać własną aktywność, stwarzać możliwość przeżywania ■ = współpracować, komunikować, stworzyć i wzmacniać uczucie bycia we wspólnocie ■ = przekazywać fakty i wartości, analizować problemy, szukać technicznych rozwiązań ■ = stosować reguły i sposoby, chodzić sprawdzonymi drogami, systematycznie postępować
Zrównoważony rozwój	<p>Integracja: Połączenie ekonomii, ekologii i socjokultury</p> <p>Permanencja: Zapewnienie ciągłości egzystencji w przyszłości, prewencyjna polityka</p> <p>Sprawiedliwość: Pośrednictwo pomiędzy generacjami, narodami, płciami</p> <p>Subiektywność: Partycypacja, warunki zapewnienia jakości życia</p> <p>Dependencja: Wydolność naturalnych systemów i zrównoważone, długoterminowe formy korzystania z nich</p>

BNE-System-Generator

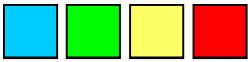

	Integration	Permanenz	Gerechtigkeit	Subjektivität	Dependenz
Vorausschauendes Denken					
Offenheit für neue Perspektiven					
Interdisziplinäres Denken					
Partizipieren					
Nachhaltigkeitsorientiert planen					
Empathie, Engagement, Solidarität					
Motivieren					
Leitbilder reflektieren					

Systemowy Generator treści kształcenia ze zrównoważonego rozwoju

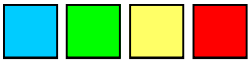

← Do umieszczenia w schemacie

	Integracja	Permanencja- Ciągłość trwania	Sprawiedliwość	Subiektywność	Dependencja
Przewidujące myślenie					
Otwarcie na nowe perspektywy					
Interdyscyplinarne myślenie					
Partycypowanie					
Planowanie wg zasad zrównoważonego rozwoju					
Empatia, Zaangażowanie, Solidarność					
Motywacja					
Reflektowanie wzorców					

Beispiel

	Integration	Permanenz	Gerechtigkeit	Subjektivität	Dependenz
Vorausschauendes Denken		Wo drohen „Kriege ums Wasser“?			
Offenheit für neue Perspektiven				Ein Tag „ohne Wasser“	
Interdisziplinäres Denken					Eine mechanische Wasserpumpe bauen
Partizipieren		Entwässerungsgraben anlegen			Fish Banks spielen
Nachhaltigkeitsorientiert planen	Mein eigener Wassersparplan für zuhause				
Empathie, Engagement, Solidarität			Kontakt mit Wasserprojekt herstellen		
Motivieren	Wir machen einen Wasserspar-Werbespot				
Leitbilder reflektieren			Wasser-Sprichwörter der Völker sammeln		

Przykład

	Integracja	Permanencja- Ciągłość trwania	Sprawiedliwość	Subiektywność	Dependencja
Przewidujące myślenie		Gdzie jest zagrożenie „wojnami o wodę” 			
Otwarcie na nowe perspektywy				Dzień bez wody 	
Interdyscypli- narne myślenie					Zbudować mechaniczną pompe
Partycypowanie		Wykopać rów odwadniający 			Zagrać w Fish Banks
Planowanie wg zasad zrównowa- żonego rozwoju	Mój własny plan zużycia wody w domu 				
Empatia, Zaangażowanie, Solidarność			Stworzyć projekt dotyczący wody 		
Motywacja	Przygotować ulotkę na temat oszczędzania wody 				
Reflektowanie wzorców			Znaleść rzysłowia dotyczące wody w różnych krajach 		

BNE-Generator: Anwendung Generator EZR: Zastosowanie

Modul: Kontakt mit Wasserhilfsprojekt

Moduł: Kontakt z projektem dotyczącym pomocy w krajach dotkniętych niedoborem wody

- Ziel dieses BNE-Moduls ist es, über das Thema „Wasser“ ein **subjektives Verständnis von Entwicklungszusammenarbeit** zu erarbeiten. Bei der Kontaktaufnahme mit einem ausgewählten Projekt lernen und üben die Teilnehmer, Informationen zu finden, über Medien Kontakt mit Unbekannten aufzunehmen und Ergebnisse zielorientiert weiter zu geben.
- **Celem tego modułu jest, wypracowanie do tematu woda subiektywnego podejścia (rozumienia).** Po wybraniu projektu uczestnicy uczą się wyszukiwać informacje, nawiązywać kontakty z nieznanymi poprzez media i przekazywać dalej w ukierunkowany sposób wyniki swojej pracy.
- **Zeitbedarf: 3 UE bis 2 Tage (mit Fortsetzungsmöglichkeiten)**
- **Wymagania czasowe od 3 godzin lekcyjnych do 2 dni (z możliwością kontynuacji)**

BNE-Generator: Anwendung Generator EZR: Zastosowanie

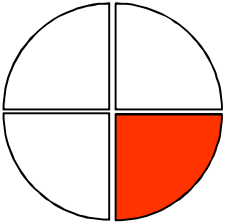
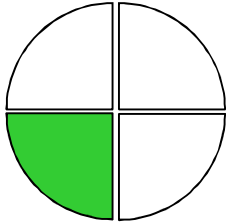
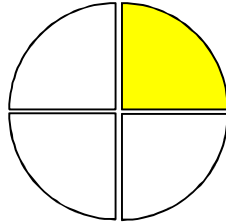
Modul: Kontakt mit Wasserhilfsprojekt

Moduł: Kontakt z projektem dotyczącym pomocy w krajach dotkniętych niedoborem wody

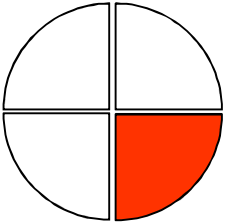
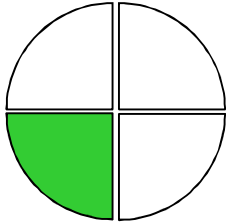
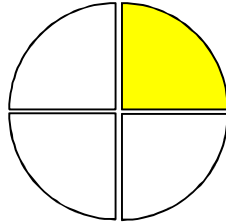

- Die Teilnehmer informieren sich über Partnerschaften zwischen verschiedenen Ländern und Organisationen, die sich für Wasserhilfsprojekte engagieren. Sie nehmen Kontakt mit einem Projekt auf. Die gewonnenen Einblicke in Entwicklungszusammenarbeit geben sie entsprechend aufbereitet als Multiplikatoren für solche „Wasserpartnerschaften“ weiter. Möglicherweise entsteht ein Engagement für ein Projekt (z.B. Schulpartnerschaft).
- Uczestnicy informują się nawzajem na tematy partnerstw pomiędzy różnymi krajami i organizacjami, które angażują się w projekty pomocy związane z wodą. Zdobytą podczas pracy wiedzę przekazują odpowiednio dalej jako multiplikatorzy dla „Partnerstw wodnych”. Jest możliwe, że powstanie zainteresowanie jakimś innym projektem (np. Partnerstwo szkolne)

BNE-Generator: Anwendung

<p><i>Hier Kurztitel des Moduls eintragen:</i></p> <p>Kontakt mit Wasserhilfsprojekt herstellen</p>	<p>1. Priorität (Schwerpunkt)</p>	<p>2. Priorität</p>	<p>3. Priorität</p>	<p>4. Priorität</p>
<p>Nachhaltigkeitsdimension</p> <p><i>5 Dimensionen</i></p>	<p>Gerechtigkeit (Zugang zu sauberem Wasser für alle)</p>	<p>Subjektivität (Bewusstsein der eigenen Lebensqualität, persönliches Engagement)</p>	<p>Dependenz (Ressourcenschonung, nachhaltige Wasserwirtschaft)</p>	
<p>Gestaltungskompetenz</p> <p><i>8 Kompetenzbereiche</i></p>	<p>Empathie, Engagement, Solidarität (Verständnis für Probleme anderer, Hilfsbereitschaft)</p>	<p>Sich und andere motivieren (Voraussetzungen für wirksames Engagement erkennen)</p>	<p>Leitbilder reflektieren (z.B. Hilfe vs. Selbsthilfe)</p>	
<p>Lernmethodik</p> <p><i>4 Lernwege</i></p>				

Generator EZR: Zastosowanie

<i>Kontakt z projektem dotyczącym pomocy w krajach dotkniętych niedoborem wody</i>	1. Priorytet (Istota)	2. Priorytet	3. Priorytet	4. Priorytet
Wymiary zrównoważonego rozwoju <i>5 wymiarów</i>	Sprawiedliwość (dostęp do czystej wody)	Subiektywność (świadomość własnego poziomu życia i osobistego zaangażowania)	Dependencja (ochrona zasobów naturalnych, zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi)	
Kompetencja kształtowania <i>8 obszarów</i>	Empatia, zaangażowanie, solidarność (zrozumienie problemów innych, gotowość niesienia pomocy)	Motywowanie siebie i innych (rozpoznać warunki pod efektywne zaangażowanie)	Reflektować wzorce (np. pomoc, samopomoc)	
Metodyka nauczania <i>4 drogi dochodzenia do wiedzy</i>				

Einsatzgebiet: Kreation

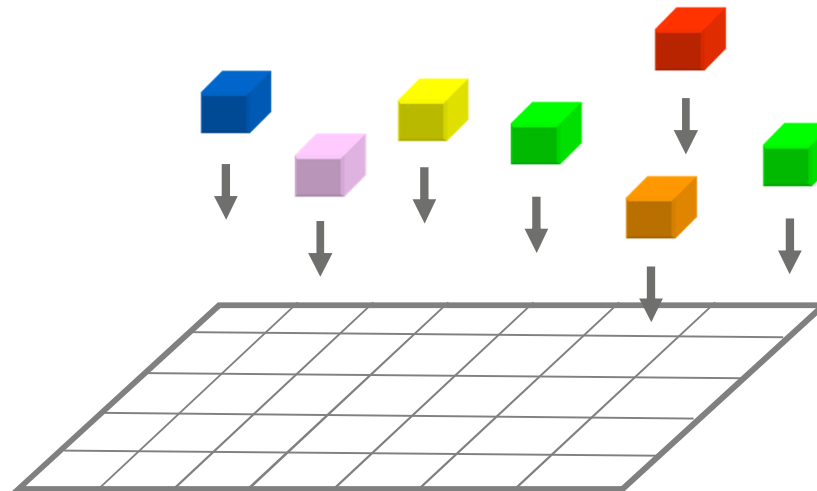
Obszar zastosowania: Kreacja

Neue Bildungsmodule für BNE systematisch generieren

Wygenerowanie nowych modułów treści kształcenia ze zrównoważonego rozwoju

- Welche BNE-Dimensionen sollen durch das Modul abgedeckt werden?
- **Jakimi obszarami zrównoważonego rozwoju ma się zajmować moduł?**
- Welche kreativen Potenziale ergeben sich aus der Kombination der drei BNE-Dimensionen?
- **Jakie kreatywne potencjały wynikną z kombinacji 3 wymiarów zrównoważonego rozwoju?**

Einsatzgebiet: Evaluation

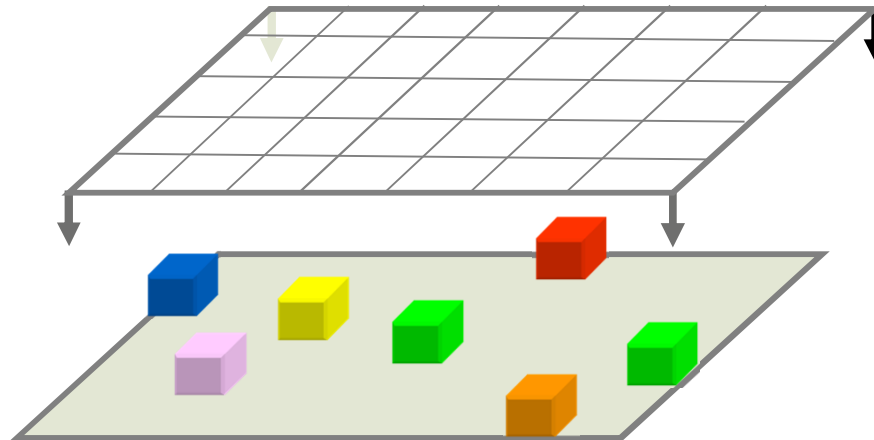
Obszar zastosowania: Ewaluacja

Bestehende Bildungs-
module evaluieren, pro-
filieren und ergänzen

Uzupelnianie i
profilowanie istniejących
modułów

- Welche Dimensionen des BNE-Generators werden abgedeckt? Wo liegen die Schwerpunkte?
- **Jakie obszary zrównoważonego rozwoju są uwzględnione? Gdzie znajdują się punkty kluczowe?**
- Wie lässt sich durch stärkere Profilierung der Lernerfolg erhöhen und absichern?
- **Jak można przez mocniejszą profilację podwyższyć i zapewnić sukces w nauce?**
- Welche noch nicht genutzten Potenziale ergeben sich aus der jeweiligen Kombination der drei BNE-Dimensionen?
- **Jakie jeszcze niewykorzystane potencjały wynikają z kombinacji 3 wymiarów zrównoważonego rozwoju?**

Einsatzgebiet: Komplexion

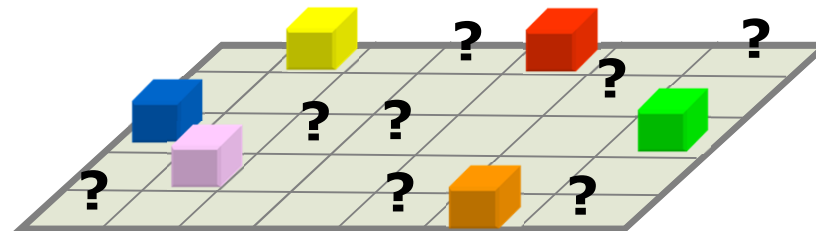
Obszar zastosowania: Podsumowanie

Ganzheitliche Konzepte für die Nachhaltigkeitsbildung erstellen

Stworzyć całościowe koncepty dla kształcenia na rzecz zrównoważonego rozwoju

- Gelingt es uns, im Rahmen der Bildungsmaßnahme alle Dimensionen abzudecken? Sprich: Haben wir für jede Zeile und jede Spalte des BNE-Rasters mindestens ein Modul und wird jeder Lerntyp mindestens in einem Modul präferiert angesprochen?
- **Czy uda nam się w ramach przedsięwzięcia edukacyjnego pokryć wszystkie wymiary zrównoważonego rozwoju? Czy mamy dla każdej linijki i kolumny schematu przynajmniej jeden moduł i czy każdy typ uczenia się uwzględniony jest w modułach?**
- **Welche „Leerstellen“ weist die Matrix auf?**
- **Jakie wolne miejsca pozostały w matrixie?**
- **Versuchen Sie, solche Leerstellen gezielt zu füllen!**
- **Proszę spróbować je zapełnić!**

Übung: BNE-Kreation

Ćwiczenia: Kreacja modułów ZR

Schritt 1: Themengebiete und Settings auswählen

Krok 1: Wybrać tematy i ustalenia

Schritt 2: Ideen für Module sammeln und qualifizieren (Modul-Generator anwenden)

Krok 2: Zebrać i uporządkować pomysły na moduły (wykorzystać generator ZR)

- **Aus welchem Sachgebiet stammt das BNE-Projekt, das Sie bearbeiten wollen? Wie sieht der soziale und organisatorische Rahmen der Bildungsveranstaltung aus?**
- **Z jakiego obszaru ZR pochodzi projekt, który chcą Państwo opracować? Jak wyglądają społeczne i organizacyjne ramy przedsięwzięcia edukacyjnego?**
- **Sammeln Sie mit Hilfe des BNE-Modul-Generators konkrete Ideen für einzelne BNE-Module und qualifizieren Sie sie innerhalb des BNE-Rasters! Verfassen Sie eine kurze Beschreibung und methodische Ablaufskizze des jeweiligen Moduls!**
- **Proszę zebrać i uporządkować przy pomocy generatora ZR konkretne pomysły na moduły (matrix)! Proszę opracować krótki opis i metodyczny przebieg modułu!**

Übung: BNE-Kreation

Ćwiczenia: Kreacja modułów ZR

Schritt 3: Module zuordnen und auf Vollständigkeit überprüfen (System-Generator anwenden)

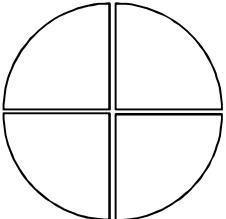
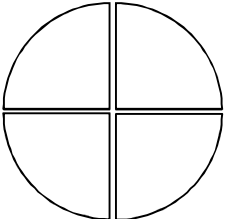
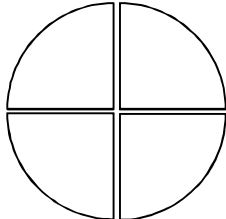
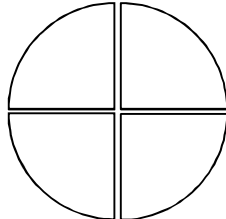
Krok 3: Przyporządkować moduły i sprawdzić czy są one kompletne (wykorzystać Generator ZR)

Schritt 4: Modulszenario systematisch ergänzen und fehlende Module konstruieren

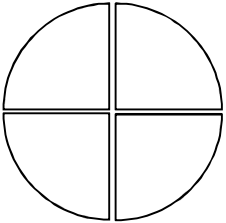
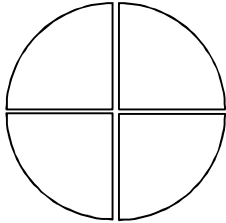
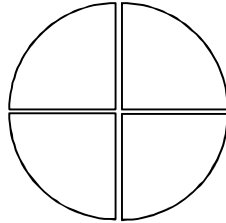
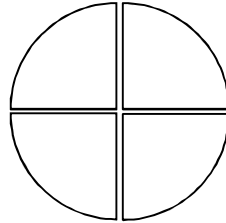
Krok 4: Uzupełniać scenariusz modułu i konstruować brakujące moduły

- Platzieren Sie die gesammelten Module im BNE-System-Generator und überprüfen Sie, ob jede Zeile und jede Spalte mindestens ein Modul enthalten (minimal also 8 Module)!
- **Proszę umieścić zebrane moduły w generatorze ZR i sprawdzić, czy każda linijka i kolumna zawierają co najmniej jeden moduł (minimalnie 8 modułów)!**
- Vervollständigen Sie ggf. das System-szenario, indem Sie für „Leerstellen“ Module entwickeln! Nehmen Sie noch freie Zellen im BNE-System-Generator zum Anlass, weitere Module gezielt zu konstruieren!
- **Proszę uzupełnić scenariusz systemowy wymyślając do wolnych miejsc moduły. Proszę wykorzystać wolne miejsca w generatorze, aby skonstruować moduły!**

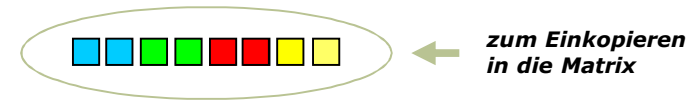
BNE-Modul-Generator

<p><i>Hier Kurztitel des Moduls eintragen:</i></p>	<p>1. Priorität (Schwerpunkt)</p>	<p>2. Priorität</p>	<p>3. Priorität</p>	<p>4. Priorität</p>
<p>Nachhaltigkeitsdimension</p> <p><i>5 Dimensionen</i></p>				
<p>Gestaltungskompetenz</p> <p><i>8 Kompetenzbereiche</i></p>				
<p>Lernmethodik</p> <p><i>4 Lernwege</i></p>				

Generator modułów ZR

	1. Priorytet (Istota)	2. Priorytet	3. Priorytet	4. Priorytet
Wymiary zrównoważonego rozwoju <i>5 wymiarów</i>				
Kompetencja kształtowania <i>8 obszarów</i>				
Metodyka nauczania <i>4 drogi dochodzenia do wiedzy</i>				

BNE-System-Generator

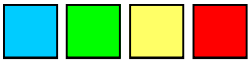

	Integration	Permanenz	Gerechtigkeit	Subjektivität	Dependenz
Vorausschauendes Denken					
Offenheit für neue Perspektiven					
Interdisziplinäres Denken					
Partizipieren					
Nachhaltigkeitsorientiert planen					
Empathie, Engagement, Solidarität					
Motivieren					
Leitbilder reflektieren					

Systemowy Generator treści kształcenia ze zrównoważonego rozwoju

← Do umieszczenia w schemacie

	Integracja	Permanencja- Ciągłość trwania	Sprawiedliwość	Subiektywność	Dependencja
Przewidujące myślenie					
Otwarcie na nowe perspektywy					
Interdyscyplinarne myślenie					
Partycypowanie					
Planowanie wg zasad zrównoważonego rozwoju					
Empatia, Zaangażowanie, Solidarność					
Motywacja					
Reflektowanie wzorców					

BNE-Generator*

Generator ZR*

* www.stratum-consult.de

News
Unternehmen
Leistung
Referenzen
Service
Kontakt

stratum®: Newsletter

Praxispaper

stratum® kommentiert

Publikationen

Rezensionen

stratum® in der Presse

Downloads

Telefoncoaching

Menschen mit Ideen

Praxispaper

stratum® schreibt regelmäßig Berichte aus der Praxis. Diese stehen Ihnen hier als PDF zur Verfügung.

- » **No. 07 Der BNE-Generator: Bildung systematisch entwickeln und evaluieren**
- » No. 06 Was LOHAS erwarten
- » No. 05 Braucht die Umweltbildung Zertifikate?
- » No. 04 Strategische Optionen für einen Umweltbildungsverband
- » No. 03 Nachhaltigkeit trainieren - Fish Banks in Wirtschaft und Organisationen
- » No. 02 Schülerfirmen lernen Nachhaltigkeit
- » No. 01 Gender Mainstreaming oder Professionalität

BNE-Generator: Anwendung* Generator ZR: Zastosowanie*

* www.tuwas.net/shop

Literaturtipps

Literatura

Jared Diamond, *Kollaps. Warum Gesellschaften überleben oder untergehen*, 14. Aufl. 2006, Fischer Taschenbuch Verlag

- Eine Fülle von Anregungen aus der Geschichte und der Jetztzeit zu den Bedingungen nachhaltiger Entwicklung von Kollektiven, Gesellschaften, Staaten, Regionen und Wirtschaftsbereichen **Wiele pomysłów z historii i teraźniejszości. Podstawy i przykłady ZR z różnych społeczeństw, państw, regionów i obszarów gospodarki**

Richard Häusler, *Erfundene Umwelt: Das Konstruktivismus-Buch für Öko- und andere Pädagogen*, 2005, oekom verlag

- Vermittelt die für die Nachhaltigkeitsbildung erforderliche grundlegende Skepsis gegenüber uns selbst als Produzenten von Wirklichkeit **Przekazuje potrzebny dla kształcenia ze ZR sceptycyzm przeciwko nam samym, jako producentom rzeczywistości**

Ned Herrmann, *Das Ganzhirn-Konzept für Führungskräfte. Welcher Quadrant dominiert Sie und Ihre Organisation?*, 2002, Redline Wirtschaftsverlag

- Bewährtes Modell, um menschliche Diversität zu verstehen. Der Begriff „Führungskräfte“ im Titel darf nicht verwirren. Die Übertragung auf Lerntypen und -methoden ist mehr als naheliegend und nachvollziehbar! Mehr Informationen auch unter www.hid.de **Sprawdzony model, aby zrozumieć ludzką różnorodność, Tytuł „Przywódcze siły” nie może mylić. Więcej informacji na www.hid.de**

Literaturtipps

Literatura

Michael Braungart, *Einfach intelligent produzieren*, 2005, Berliner Taschenbuch Verlag (engl. Original: *Cradle to cradle. Remaking the Way We Make Things*, 2002)

Marcel Hänggi, *Wir Schwätzer im Treibhaus*, 2008, Rotpunktverlag

- **Abschied vom Begrenzungsdenken der Öko-Effizienz. Michael Braungart plädiert für Öko-Effektivität. Das englische Original ist auch ein mate-rieller Beweis für dieses Konzept – das Buch ist aus Kunststoff! **Pożegnanie z ograniczającym myśleniem efektywności. Michael Braungart jest za efektywnością. Angielski oryginał jest również materialnym dowodem na tę koncepcję: książką jest ze sztucznego materiału!****
- **Ein Journalist zerstört viele allzu naive Vorstellungen von Nachhaltigkeit und hinterfragt die Strategien, mit denen wir Antworten auf den Klimawandel suchen **Dziennikarz obala wiele naiwnych wyobrażeń dotyczących zrównoważonego rozwoju i sprawdza strategie, przy pomocy których szukamy odpowiedzi na pytania dotyczące zmian klimatycznych****

Literatur zu Methoden Literatura do metod

Der BNE-Generator setzt an sich voraus, dass die Anwender Sachwissen zur Nachhaltigkeit sowie Methodenwissen und Erfahrung in der Kinder-, Jugend- und Erwachsenenbildung besitzen. Dennoch seien hier ein paar wesentliche Methoden aufgeführt.

Generator ZR zakłada, że użytkownicy posiadają wiedzę nt ZR, wiedzę metodyczną i doświadczenie w pracy z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi. Mimo tego przedstawiamy nazwy paru metod.

Zukunftswerkstatt - Warsztat przyszłości:

Beate Kuhnt/Norbert R. Müllert, „Moderations-fibel Zukunftswerkstätten“ (2004), EUR 21,00

Ulrich Dauscher u.a., „Moderationsmethode und Zukunftswerkstatt“ (2005), 24,90 EUR

Szenariotechnik - Technika scenariusza:

Olaf Albers u.a., „Zukunftswerkstatt und Szenario-Technik“ (1999), EUR 38,00

Helmut Altenberger, „Innovative Ansätze konstruktiven Lernens“ (2003), 19,80 EUR

Rollenspiel - Inscenizacja :

Roger Schaller, „Das große Rollenspiel-Buch“ (2006), 34,95 EUR

Jürgen Wiechmann, „Zwölf Unterrichtsmethoden“ (2008), 16,90 EUR

Schülerfirma - Firmy uczniowskie :

Henry Klinge, „Schülerfirmen als Variante projekt-orientierten Lernens“ (2009), 16,99 EUR

Zu diesem Thema findet man das umfassendste Material unter www.schuelerfirmen.de

Kontakt

Richard Häusler, Dipl.-Soz.

stratum® GmbH

Boxhagener Str. 16 . Alte Pianofabrik

10245 Berlin

Deutschland

Fon +49.30.22325270

Fax +49.30.22325271

Mobil +49.172.8332362

r.haesler@stratum-consult.de

www.stratum-consult.de

Jerzy Wegrzynowski

Ökologisches Schullandheim Spohns Haus

Dekan Schindler Str. 13-14

66453 Gersheim

Fon +49.6843.5899911

Fax +49.6843.589999

jerzy.wegrzynowski@spohnshaus.de

www.spohnshaus.de